

ÅRSRAPPORT ETTER CLIL-UNDERVISNING

SKOLEÅRET 2009/2010

Halden vgs.

Ved Halden videregående skole har vi skoleåret 2009/2010 undervist etter CLIL metoden i faget Kommunikasjon og kultur 2. Det har vært et lærerikt og spennende år, både for lærer og elever.

Fra ekskursjon til Oslo- juni 2010.

Beskrivelser av faget:

Komm +Kult er i bunn og grunn et tverrfaglig ”studium”, som befinner seg i grenselandet mellom norsk, engelsk, sosialkunnskap og psykologi. Eksempelvis undervises det i retorikk, diskursanalyse, estetikk og litteratur, som alle også er emner man streifer innom norskfaget på vg3.

Beskrivelse av faget Kommunikasjon og kultur m/ læreplanmål:

Formål

Kommunikasjon er grunnleggende i all kontakt mellom mennesker, både innenfor kulturelle fellesskap og mellom mennesker med ulik bakgrunn. Norge er et flerkulturelt samfunn som omfatter både norsk og samisk kultur og ulike minoritetskulturer. Folk flytter stadig mer, både i landet og mellom ulike land, og kulturelle strømninger fra hele verden preger folks hverdag. Arbeidslivet blir stadig mer globalisert, med et voksende antall flernasjonale selskaper og internasjonale organisasjoner. I vitenskapen, utdanningssystemet og kulturlivet foregår det også økt samarbeid på tvers av landegrensene. Alt dette skaper behov for kunnskap om andre kulturer og kompetanse i å kommunisere med mennesker med annen kulturbakgrunn. Programfaget kommunikasjon og kultur skal gi innsikt i kultur møter både på individ-, gruppe- og samfunnsnivå.

Utviklingen av informasjonssamfunnet skaper et økende behov for mennesker med kompetanse i formidling og kommunikasjon. Nye elektroniske medier stiller store krav til ferdigheter i å skape og forstå tekster som kombinerer uttrykksmidler som språk, bilde og lyd. Programfaget skal bidra til utvikling av kompetanse i å skape slike sammensatte tekster tilpasset ulike kommunikasjonssituasjoner. På denne måten kan programfaget gi et godt grunnlag for videre utdanning i praktiske og teoretiske kommunikasjonsfag.

Kunnskap om kommunikasjon på tvers av og innenfor ulike kulturer skal gi den enkelte økt forståelse og respekt for sine medmennesker. Programfaget skal også gi bevissthet om kulturell tradisjon ved å vise hvordan tekster bidrar til å bevare kulturens kunnskaper, verdier og normer. Opplæringen skal bidra til den enkeltes selvutvikling og danning gjennom refleksjon over egen kultur og identitet. Programfaget kan dermed gi gode forutsetninger for å delta aktivt i informasjonssamfunnet og for å kommunisere i en globalisert verden.

Opplæringen i programfaget skal tilrettelegges slik at det arbeides både teoretisk og praktisk. Gjennom analyse av og refleksjon over kultur møter i kommunikasjon kan innsikt i fagets metoder og tenkemåter utvikles. Arbeid med formidling kan bidra til utvikling av praktiske kommunikasjonsferdigheter.

Læreplanmål for Kommunikasjon og kultur 2:

Kultur- og kommunikasjonsteori [Beskrivelse av hovedområde](#)

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- gjøre rede for ulike teorier om forholdet mellom kultur og tekst
- analysere og drøfte hvordan kulturer utvikles og forandres gjennom kommunikasjon
- gjøre rede for fenomenene tradisjon, modernitet og postmodernitet

Tekst [Beskrivelse av hovedområde](#)

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- forklare hvordan tekster er bygd opp av grammatiske, tekstuelle og estetiske elementer
- forklare hvordan sjangermønstre i tekster utvikles og endres over tid
- drøfte forholdet mellom tekst og virkelighet i fiksjonstekster og sakprosatetekster
- velge ut og bruke egnede analysemetoder fra ulike tekstteorier på forskjellige typer tekster
- tolke tekster fra et bredt spekter av epoker og kulturer
- gjøre rede for samspillet mellom ulike uttrykksformer, som språk, bilde, musikk og grafikk i sammensatte tekster fra ulike medier
- gjennomføre et selvvalgt skriftlig fordypningsarbeid i analyse av tekst og presentere det for et publikum

I Kommunikasjon og kultur 2 har vi per dags dato ingen lærebok. Faglærer har derfor satt sammen et kompendium, som i all hovedsak er basert på tekster fra forskjellige nettsteder. I kompendiet finnes det tekster både på engelsk og norsk.

CLIL har vært viktig i forbindelse med stoffutvalget; Når elevene søker på nettet etter informasjon i forbindelse med tekstproduksjon etc. leter de ikke bare på norske nettsider, men i stor grad også på sider med engelsk tekst. CLIL har gjort det mulig for elevene å, i større grad, kunne benytte seg av et mangfold av tekster på *en god måte. Gjennom CLIL har vi jobbet mye med å finne frem til kvalitetssikrede tekster på engelsk.*

Å jobbe med sammensatte tekster er et eget mål i læreplanen. Elevene har i stor grad benyttet seg av nettsider på engelsk, og senere også brukt tid på å analysere disse nettsidene i et internasjonalt perspektiv, med tanke på forskjeller og likheter mellom Norge og andre land når det gjelder multimodale tekster og måten de er organisert på.

Elevene har gjennom hele året kunnet velge mellom å uttrykke seg skriftlig eller muntlig på norsk eller engelsk. I Undervisningen legges det opp til ca. 50% engelsk. Faglærer tar i bruk språkene omtrent som en ofte gjør i tospråklige hjem; bruker begge språk i de fleste økter, og vi er innom både norske og engelske kilder. Erfaring gjennom dette året tilsier at dette ikke forvirrer elevene, men at det snarere bidrar til at de lærer seg de nye begrepene raskere ved at de blir "gjentatt" på to språk. Faglærer er i tillegg til dette faget, også faglærer i engelsk, og denne formen for undervisning bryter nok noe med tradisjonen i engelskfaget, der man helst skal "holde seg for god" til å snakke norsk i timene. I et nytt fag der det gjelder å lære nye faglige uttrykk, føler jeg likevel at det er hensiktsmessig å ha referanser med rot i morsmålet.

Det har vært argumentert imot CLIL på bakgrunn av frykt for elitisme i fag som legger vekt på høy kompetanse. Gjennom dette året, ved at engelske språkferdigheter som rettskriving og ordforråd, ikke blir vektlagt i særlig grad, viser det seg at også de "svake" elevene våger å benytte seg av et språk som det tidligere var knyttet en viss prestasjonsangst til.

Det har vist seg at dette faget passer utmerket i forhold til å skulle undervise etter CLIL-metoden. Det har åpnet nye dører med tanke på undervisning når man kan begrunne det å benytte seg av tekster på engelsk. Disse tekstene er en del av vår hverdag- den verden vi lever i, og vi tenger å være bevisste i forhold til de tekstene vi leser- også de på engelsk. Gjennom CLIL føler jeg at jeg har hjulpet elevene et stykke på vei når det gjelder å kunne kategorisere tekster, også med tanke på videre studier.

Ida Cecilie Romejon.

Faglærer, Kommunikasjon og kultur 2.

Gjennomførelse av CLIL skoleåret 2009/2010.

Elevene har fått et vedlegg til vitemålet, som beskriver at de har fått undervisning etter CLIL-metoden. Det skal bli spennende å komme i gang med en ny klasse til høsten, der det nok også blir aktuelt å dele av sin erfaring når det gjelder inkludering og bevisst bruk av engelsk i undervisningen. For eksempel hadde det vært ønskelig at også eksamen inneholdt en valgmulighet i forhold til å uttrykke seg på norsk *eller* engelsk- Særlig med tanke på følgende "førebuingstekst".

"Nokre av tekstane ligg ved både i original og omsett til norsk, men omsetting i seg sjølv vil ikkje vere ein del av oppgåva på eksamensdagen." (fra eksamen i komm+kult 2, vår 2009)

Her legges det altså opp til at elevene skal kunne bruke engelske tekster, men det er lite faglig organisering omkring dette punktet. Det å forberede elevene på slike oppgaver bør være en vesentlig og selvfølgelig del av faget.

Vi har jobbet med et mangfold ulike oppgaver i løpet av året, her er et eksempel;

OPPGAVE FRA KOMMUNIKASJON OG KULTUR 2:

Tirsdag og torsdagsøkten bruker vi på feltarbeid. Dere skal nå bruke nærmiljøet til å studere diskurser og analysere dem. Blant de ulike typene diskurser dere kan se etter har vi som følger:

Equal encounter: diskurs der maktforholdet i denne settingen er likt fordelt.

Unequal encounter: diskurs der subjektene i denne settingen er ujevne i maktforholdet.

Cross cultural encounter(kulturmøter) ; diskurs der det oppstår et møte mellom aktører fra forskjellige kulturer.

Hidden power(skjult makt): eks. medias bruk av makt, stereotyper etc.

Se på "reglene" i konversasjon: maxim of quality,quantity,relevance, manner og de tre andre maximene: don't impose, give options,make your reciever feel good;

Blir disse reglene fulgt, eller brytes de- og har dette sammenheng med unequal, equal, cross cultural eller hidden power i diskursene?

Når dere på fredag skal presentere arbeidet for klassen bruker vi uttrykkene:

Contents (innhold): hva blir sagt eller gjort.

Relations (forhold): Hva er det sosiale forholdet mellom personene/ objektene.

Subjects: eller "aktører" en posisjon mennesker eller ting kan oppta.

Dere velger selv grupper, men husk at alle skal bidra. Dere kan gjerne filme eller ta bilder (Husk å få tillatelse!) resultatene presenteres på fredag. Dere kan velge om dere vil presentere undersøkelsen på norsk eller engelsk.

Dette er et eksempel på en oppgave der relevante faguttrykk blir oppgitt både på norsk og engelsk. Flere av elevene valgte å levere inn besvarelsene på engelsk. Vedlagt finner dere eksempler på besvarelser i forbindelse med denne oppgaven.

Som nevnt har vi benyttet mange nettsider i løpet av året, her er et eksempel på en av de nettsidene vi har funnet at er gode for elevene å jobbe med- særlig med tanke på CLIL:

http://beautymatters.blogspot.com/2000_01_12_beautymatters_archive.html

Ekskursjon.

Midlene fra CLIL har gjort det mulig at vi kunne oppsøke andre, utenforliggende kilder når det gjelder bl. annet sammensatte tekster. I juni 2010 hadde vi en meget vellykket ekskursjon til Oslo, der vi besøkte en utstilling på HL- senteret, samt jødisk museum. Undervisningsopplegget, og også utstillingene i seg selv, var både multimodale og flerspråklig sammensatt. Dette var interessant og en flott mulighet for elevene til å bli bevisste på tekster med ulike funksjoner.

Fra utstillingen på HL- senteret på Bygdøy.

Kilder:

Udir, læreplan i kommunikasjon og kultur 2:

<http://www.udir.no/grep/Lareplan/?laereplanid=190443> (20/5-10)

Alle bilder er brukt med samtykke av fotograf og de fotograferte.